

Täysistunto

Tiistai 6.11.2018 klo 14.00—17.11

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi valtion virkamieslain ja kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain sekä poliisin hallinnosta annetun lain 15 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 37/2018 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 11/2018 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

16.16 Sirpa Paatero sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä on laki kuntien ja valtion virkamiesten työsuhteiden heikentämisestä, ja viime viikolla äänestimme jo useamman pykälän kohdalta. Mutta kun tässä on kolme lakiesitystä, niin näistä yksi on semmoinen, mitä esitämme hylättäväksi kokonaan.

Se koskettaa erityisesti kunnallisia viranhaltijoita, ja siinä ollaan siis heikentämässä työehtoja niin, että takaisinottovelvollisuutta ollaan lyhentämässä. Elikkä kun viranhaltija syystä tai toisesta on sanottu irti, niin sitä aikaa, milloin hänelle pitää tarjota seuraavaa työtehtävää, joka tulee sen samaisen viraston yhteyteen, ollaan lyhentämässä. Siihen ei ole mitään järkevää perustetta, koska ainoa peruste on hallinnollinen taakka ja hallinnollinen taakka ei ole kyllä kovin suuri, eli lähettää se sähköposti 12 kuukauden tai 24 kuukauden aikana.

Toinen asia, mikä on tässä esityksessä, jota esitämme hylättäväksi, on keino, jolla hallitus sanoo parantavansa työllisyystilannetta niin, että pitkäaikaistyöttömät voivat tulla valituiksi kunnalliseen virkaan jopa ilman hakua. Mutta ongelmakohta tässä on, että voidaan valita määrääjäksi ilman perusteita. Minä en vielääkään ole löytänyt tai tiedä yhtään semmoista virkaa, mihinkä pitkäaikaistyötön voitaisiin vuodeksi valita määrääjäksi ilman perustetta, koska tietääkseni kaikkiin virkoihin, jotka ovat olemassa, kuuluu aikamoinen koulutusvaatimus ja myöskin siihen viran sisään hyppääminen ei ole ihan yksinkertaista. Sen takia tällainen lyhytaikainen keikka jossain viranhoidossa ei ole kyllä perusteltu. Ja toinen näkökulma siihen on, että viroissa ei toimi se sama logiikka kuin työsuhteisten osalta, että markkinat heittelevät, että joskus tuotetta myydään enemmän ja joskus vähemmän. Se ei virkojen perustamisen osalta ole kyllä peruste, vaan virkoihin tarvitaan aina jokin muu peruste, ja se on yleensä hallinnollinen tehtävä. Tästä syystä emme ymmärrä myöskään tätä logiikkaa, joka on siis hylyn toinen osa tässä toisessa lakiesityksessä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2018 vp

16.19 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tällä kaudella olemme nähneet, kun hallitus on täällä jo työsuhteen ehtoja ollut heikentämässä. Nythän tämä linja jatkuu todella täällä virkasuhteiden puolella.

Niin kuin aikaisemminkin on tullut ilmi, niin kyllähän tämän lakiesityksen suurin ongelma liittyy siihen, että näitä toimenpiteitä tai niiden vaikutuksia ei voida kyllä perustella sen paremmin tilasto- kuin tutkimustiedollakaan. Sen sijaan, mistä enemmän on näyttöä, nämä esitykset kylläkin heikentävät ihmisten irtisanomissuojaa, lisäävät työelämän epävarmuutta ja epätasa-arvoa sekä jäykistävät työmarkkinoita vähentämällä halukkuutta työpaikan vaihdoksiin.

Arvoisa puhemies! On helppo yhtyä siihen, mitä edustaja Paatero tuossa edellä totesi. Otan nyt vaan vielä yhden asian esille täältä liittyen tähän koeajan pidentämiseen. Todella myös sitten julkisella puolella työnantajan olisi siis mahdollista pidentää koeaikaa esimerkiksi sellaisissa tapauksissa, että viranhaltija on ollut vaikkapa perhevapaalla koeajan aikana, ja tämän takia oltaisiin pidentämässä sitten koeaikaa. Jokainen ymmärtää, kun puhutaan naisvaltaisista aloista, että ei tämä varmaan tasa-arvon kannalta nyt kovin hyvä signaali ole. Kun enemmänkin olemme yrittäneet viedä Suomea siihen suuntaan, että meillä työmarkkinoillakin tilanne menisi parempaan suuntaan, että olisimme tasa-arvoisemmassa asemassa, niin tällaisilla muutoksilla hallitus on kyllä taas vetämässä mattoa jalkojen alta esimerkiksi tuoreilta äideiltä.

16.21 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Räsänen juuri tässä toi sen keskiön, että mitä me olemme tekemässä taas. Meidän pitäisi pystyä edistämään tasa-arvoisuutta, joten mitä tämä hallitus sitten tekee tälläkin esityksellä? On jollakin tavoin käsitettävöntä se, että puhutaan toisaalla toista ja sitten kuitenkin ollaan tekemässä toisenlaisia päätöksiä ja lakiesityksiä, joilla ei mahdollisteta tätä miesten ja naisten tasa-arvoisuutta.

Näin Miesten viikkona tietysti haluaisin korostaa miestenkin tasa-arvoisuutta tässä keskustelussa. Mutta niin kuin edustaja Paatero erittäin hyvässä puheenvuorossaan toi esille, niin kyllä meidän pitäisi nähdä tämä kokonaisuus: mitä ovat työsuhteet, mitä on määräaikaisuus ja mikä on se työsuhdeturva? Kyllä meidän ihan oikeasti, vaikka meitä nyt on tässä vain muutama edustaja salissa, [Juho Eerolan välihuuto] — niin kuin sieltä puolelta sanottiin — pitää nähdä tämä kokonaisuus. Pitää nähdä kokonaisuuksia eikä vain se, mitä ollaan tekemässä.

16.22 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tuossa edellisessä puheenvuorossa oli niin painokasta sanottavaa, että meinasi kuitenkin se tärkein unohtua eli se, että kannatan tätä edustaja Paateron tekemää esitystä, jotta tämä toinen lakiehdotus hylättäisiin.

Arvoisa puhemies! Ehkä tähän voi vielä todella todeta sen, että jos meillä julkilausuttuna tavoitteena on — niin kuin olen kuullut, että kaikilla puolueilla on siihen suuntaan — että työelämästä pitäisi saada entistä tasa-arvoisempi, tasa-arvoisempi kuin se tänä päivänä on, niin se vaatii kyllä sitten erilaisia tekoja sen puolesta. Ja nyt on todella tilanne se, niin kuin edustaja Myllykoski hyvin totesi, että sanat ja teot eivät kyllä tässä hallituspuolueilla kohtaa. Toivoo sopii, että tämän myös sitten ihmiset muistavat, kun siirrymme ensi keväänä kohti vaaleja ja sitten ihmiset saavat päättää, minkälaisella politiikalla tästä sitten jatketaan eteenpäin.

Ja toivon mukaan, arvoisa puhemies, koittaa vielä se aika, kun näissä työehdoissa ei aina mentäisi siihen suuntaan, että mitä pyritään heikentämään, vaan olisimme joskus myös sit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 109/2018 vp

ten sillä puolella, että katsoisimme, missä työehdoissa voitaisiin parantaa asioita, jotta meillä tämä työelämän laatu kokonaisuudessaan Suomessa paranisi, niin työsuhteiden osalta kuin virkasuhteidenkin osalta.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.